

W sieciowej społeczności

WIEDZA W PIGUŁCE

Przed komputerem zwykle siedzimy sami, a jednak dzięki niemu spotykamy wiele osób o podobnych zainteresowaniach lub problemach. W internecie tworzą się i żyją różne społeczności. Wraz z rozwojem sieci, pojawiają się także coraz to nowe narzędzia ułatwiające członkom społeczności przekazywanie informacji oraz wspólne działania. Narzędzia te nazywamy mediami społecznościowymi (social media).

Opierają się one na aktywności użytkowników. W obrębie tych mediów zarówno publikacja, jak i odbiór treści są swobodne, zawsze dostępne dla każdego oraz nieograniczone w czasie.

Istnieje wiele rodzajów mediów społecznościowych — każdy dostosowany do określonych zadań. Obok serwisów nastawionych na umożliwienie dyskusji (np. czatów), są te służące współdzieleniu danych (np. YouTube, bazy obrazów) czy te pozwalające budować i podtrzymywać więzi (np. Facebook).

Narzędzia dostępne sieciowym społecznościom umożliwiają obecnie przeprowadzanie różnych wspólnych działań. Dzięki internetowi organizowanie wydarzeń, akcji czy nawet zwykłych spotkań stało się prostsze i szybsze. Wiele z tych działań ma swoją kontynuację poza ekranami komputerów. Inne — nie, lecz są nie mniej ważne dla członków wspólnoty. Np. portal skupiający fanów RPG, rpgcodex.net, zorganizował zbiórkę funduszy dla powstającej gry komputerowej Wasteland 2. Dzięki zbiorce RPG Codex będzie miało w grze własną lokację i postać. Tworzenie gry umożliwił zaś serwis Kickstarter. Jak widzisz, aktywności wielu internetowych społeczności zająbiają się. Jednoczesne korzystanie z wielu narzędzi — internetowych i nie tylko — daje wielkie możliwości wspólnych działań.

Przepływ informacji w mediach społecznościowych służy nie tylko współpracy. Dzięki nim najnowsze wiadomości mogą szybko dotrzeć do wielkiej liczby odbiorców (np. za pośrednictwem Twittera). Strony wiki i internetowe bazy danych to skarbnice wiedzy, materiałów do wykorzystania czy sposobów na rozerwanie się.

Społeczny wymiar internetu wciąż przybiera na sile. Z pewnością przyszłość przyniesie społecznościom on-line jeszcze inne możliwości współdziałania.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Facebook, Nasza Klasa, Twitter... — czy portale społecznościowe mogą służyć do czegoś innego niż tylko rozrywka? Możliwość błyskawicznego kontaktu z szerokim kręgiem osób staje się szczególnie istotna, jeśli potrzebujemy sprawdzonych informacji lub promujemy własne inicjatywy. Dziś nie trzeba już płać za ogłoszenia w prasie, dzwonić do wszystkich znajomych czy choćby wysyłać do nich e-maili. Ludzie są na wyciągnięcie ręki, tylko od nas zależy, czy potrafimy odpowiednio wykorzystać potencjał portali społecznościowych.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- rozumieją, że media społecznościowe to nie tylko źródło rozrywki;
- potrafią wykorzystać potencjał portali społecznościowych m.in. do nagłośnienia różnych inicjatyw lub uzyskania potrzebnej informacji;

- potrafią zaplanować promocję akcji społecznej w internecie, wykorzystując portale społecznościowe, fora internetowe lub blogi.

Przebieg zajęć

1.

Czas: 10 min
Forma: dyskusja
Pomoce: tablica, kreda lub marker

Zadaj pytanie: jeśli planujemy wakacje nad morzem, a nie wiemy, jaką miejscowość najlepiej odwiedzić, w jaki sposób możemy uzyskać tę informację w internecie?

Wybrane odpowiedzi uczestników zajęć zapisuj na tablicy.

Zadaj pytanie: „Które z wymienionych źródeł informacji jest najszybsze i najbardziej wiarygodne, a które zawiera informacje od naszych znajomych? Czy te dwa kryteria warto połączyć?”

Jak pytania pomocnicze rozważ:

- Jakie strony internetowe warto odwiedzić?
- Dlaczego przydatne mogą okazać się blogi? Czym będą różniły się informacje zamieszczone w nich od tych, które pozyskamy na stronach internetowych biur podróży czy poszczególnych miast?
- W jaki sposób można uzyskać tę informację za pomocą portali społecznościowych?
- Do czego najczęściej wykorzystujemy portale społecznościowe?
- Czym poszczególne portale społecznościowe różnią się od siebie?

Zwróć uwagę uczestników zajęć, że internet to nie tylko źródło informacji, które biernie przeglądamy. Fora internetowe lub portale społecznościowe umożliwiają nam również poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące nas pytania w sposób czynny — możemy zapytać naszych znajomych (np. Facebook czy NK.pl) lub zwrócić się po opinię do ekspertów (tematyczne fora internetowe) czy pozostałych, anonimowych użytkowników sieci (otwarte fora internetowe).

Zwróć uwagę uczestników zajęć, że portale społecznościowe pozwalają nam błyskawicznie zwrócić się do znajomych z prośbą o pomoc lub opinię. Zaletą mediów społecznościowych w porównaniu z anonimowymi forami internetowymi i poradnikami on-line jest to, że otrzymujemy informacje od własnych znajomych.

2.

Czas: 15 min
Forma: praca w grupach
Pomoce: karta pracy „W sieciowej społeczności”, papier dużego formatu

Podziel uczestników zajęć na 5 grup. Każdy z zespołów powinien opracować plan sposobu rozpowszechnienia informacji na temat przygotowywanej przez siebie akcji społecznej.

Poszczególne grupy opracowują:

- grupa 1 — promocję zbiórki pieniędzy na schroniska dla zwierząt;
- grupa 2 — promocję zbiórki dla dzieci w domach dziecka;

grupa 3 — promocję akcji zachęcającej gimnazjalistów i licealistów do częstszego czytania książek;

grupa 4 — promocję akcji mającej na celu przeprowadzenie remontu zaniedbanego basenu;

grupa 5 — promocję akcji mającej na celu zwrócenie uwagi na problem dzikich wysypisk śmieci.

Zwróć uwagę uczestników zajęć, że kluczem do poprawnego rozwiązania zadania nie jest drobiazgowo zaplanowanie samej akcji, ale przede wszystkim wymyślenie sposobu jej promocji za pomocą mediów społecznościowych.

3.

Czas: 20 min

Forma: dyskusja

Poproś kolejne grupy o zaprezentowanie efektów pracy. Nakłoń pozostałych uczestników zajęć do wygłaszania uwag i komentarzy.

Jako pytania pomocnicze rozważ:

- Która grupa zaplanowała najciekawsze metody rozpowszechnienia informacji?
- Która grupa ma szansę poinformować o swojej inicjatywie najszersze grono osób?
- W jaki sposób powinniśmy prowadzić nasze profile w portalach społecznościowych, aby w przyszłości być wiarygodnymi, chcąc np. rozpropagować informacje na temat naszej akcji społecznej?

Ewaluacja

Czy po przeprowadzeniu zajęć ich uczestnicy i uczestniczki:

- wiedzą, że portale społecznościowe i fora internetowe to miejsce nie tylko codziennej rozrywki, ale również użyteczna sieć kontaktów, dzięki której możemy pozyskiwać użyteczne informacje?
- potrafią zaplanować, w jaki sposób należy rozpowszechnić informacje o podejmowanych przez siebie inicjatywach w sieci; w zależności od potrzeb wykorzystują portale społecznościowe, fan page lub fora internetowe?

Opcje dodatkowe

Zajęcia mogą zostać rozszerzone w ćwiczeniu pierwszym o omówienie przez uczestników najistotniejszych cech głównych portali społecznościowych.

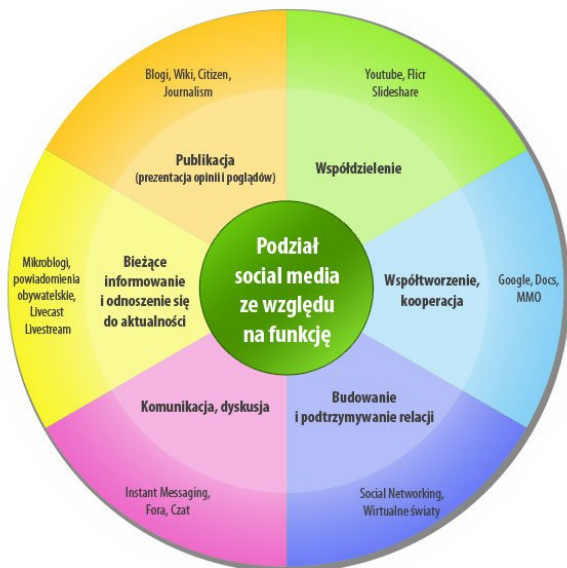
Wypisz na tablicy słowa: NK.pl, Facebook, Twitter, Goldenline, Flickr, Youtube.

Poproś, aby uczestnicy scharakteryzowali poszczególne portale, wskazując:

- jakiego typu informacje możemy za ich pomocą wymieniać?
- czego możemy dzięki nim dowiedzieć się o naszych znajomych?
- czy posługujemy się nimi tylko dla rozrywki?
- do czego mogą być nam przydatne?

MATERIAŁY

Karta pracy „W sieciowej społeczności”.

networkeddigital.com

Klasyfikacja mediów społecznościowych, aut. Dominik Kaznowski, źródło: <http://networkeddigital.com/2010/05/10/podzial-i-klasyfikacja-social-media>

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Dopasuj wydarzenie do możliwej formy promocji przez media społecznościowe (do każdego wydarzenia może być więcej niż jedna odpowiedź):

Wydarzenie:

Elementy do przyporządkowania:

- festiwal teatralny w pobliskiej szkole, na którym występujesz ze znajomymi [rozwiązanie: 1 2 3 4 5 6 7 9 11 12]
- wyścig miejski — półmaraton, przy którym jesteś wolontariuszem [rozwiązanie: 2 3 4 5 6 7 9 10 11 12]
- zbieranie słodyczy na święta dla dzieci z domu dziecka [rozwiązanie: 1 2 3 4 6 7 9 10 11 12]
- konkurs literacki, w którym można wygrać wycieczkę zagraniczną [rozwiązanie: 2 3 4 5 6 7 9 10 11 12]
- promocja w lokalnej pizzerii — osoba, która uzbiera najwięcej znaczków „lubię to” pod swoim zdjęciem z pizzą otrzymuje 50% zniżki [rozwiązanie: 3 4 6 9 12]
- kiermasz książek, na którym chcesz sprzedać swoje stare podręczniki [rozwiązanie: 2 3 4 5 6 7 11 12]
- nocny rajd po lesie, którego jesteś organizatorem [rozwiązanie: 1 2 3 5 6 7 8 9 10 11 12]
- wycieczkę, na którą musi zdecydować się przynajmniej 30 osób, żeby się odbyła [rozwiązanie: 1 2 3 4 5 6 7 9 11 12]
- organizowany w centrum handlowym happening, w którym bierzesz udział, ale którego szczegóły są znane tylko uczestnikom [rozwiązanie: 3 4 6 7 9 11 12]
- ogólnopolską zbiórkę plastikowych zakrętek — wiesz, że dochód z ich sprzedaży będzie przeznaczony na rehabilitację twojego kolegi [rozwiązanie: 2 3 4 6 7 9 10 11 12]

Forma promocji:

Kategorie:

- wydarzenie na Facebooku
- notka na twoim blogu
- wpis na swojej tablicy na Facebooku
- zaproszenie wszystkich swoich znajomych na Facebooku do udziału w wydarzeniu stworzonym przez organizatora
- wpis na forum tematycznym
- wpis na Twitterze
- wklejenie linka na Facebooku, na tablice twoich znajomych
- założenie bloga poświęconego danemu tematowi
- wystanie wiadomości do wszystkich swoich znajomych przez Facebooka
- wysłanie e-maila do kilku znajomych blogerów z prośbą o umieszczenie informacji o akcji
- wysłanie informacji do znajomych z twojej szkoły na portalu NK.pl
- umieszczenie linka do oficjalnej strony akcji na swojej tablicy na Facebooku

SŁOWNICZEK

- **media społecznościowe:** różnorodne narzędzia umożliwiające użytkownikom internetu rozbudowaną interakcję. W zależności od charakteru tej interakcji wyróżniamy wśród nich fora, czaty, blogi, portale społecznościowe, społeczności gier sieciowych, serwisy crowdfundingowe i wiele innych.
- **Kickstarter:** jeden z największych amerykańskich portali crowdfundingowych (por. crowdfunding), założony w 2009 roku. Prowadzone są na nim zbiórki funduszy na różne cele, np. tworzenie filmów, gier komputerowych, wynalazków, albumów muzycznych i wiele innych. Najpopularniejszemu projektowi udało się zebrać aż ponad 10 milionów dolarów.
- **crowdfunding:** (inaczej: finansowanie społecznościowe), internetowe pozyskiwanie środków na realizację jakiegoś projektu od dużej liczby osób wpłacających niewielkie kwoty. Crowdfunding staje się coraz bardziej popularny, ponieważ umożliwia zdobycie finansowania niezależne od wielkich wydawców, wytwórni i sponsorów, często narzucających warunki współpracy.

CZYTELNIA

- Kaznowski Dominik, **Podział i klasyfikacja social media** [online], [dostęp: 03.01.2013], Dostępny w Internecie: <http://networkeddigital.com/2010/05/10/podzial-i-klasyfikacja-social-media/>
- Adams Daniel, **The history of social media** [online], [dostęp: 03.01.2013], Dostępny w Internecie: <http://www.instantshift.com/2011/10/20/the-history-of-social-media/>

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Michał Wysocki, konsultacja merytoryczna: Damian Muszyński. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/w-sieciowej-spolecznosci/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Plastyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Tworzenie wypowiedzi – ekspresja przez sztukę.

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.

III. Współdziałanie w sprawach publicznych.

Treści nauczania

Podstawowe umiejętności życia w grupie.

Życie społeczne

Udział obywateli w życiu publicznym

Etyka, III poziom edukacyjny

Treści nauczania

Normy i wartości demokratyczne leżące u podstaw aktywności społecznej na poziomie małej grupy, szkoły, społeczności lokalnej.

Nowa podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować.

Uczeń przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy.

Uczeń wskazuje cele kampanii społecznych; analizuje materiały z wybranej kampanii tego rodzaju.

Etyka, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń wie, że w szczególności sposób należy okazywać szacunek i wyrozumiałość osobom starszym (seniorom), słabszym, potrzebującym pomocy.

Uczeń zna i wyjaśnia formułę zasady solidarności oraz podaje przykłady działań solidarnych.

Uczeń objaśnia, czym jest szacunek, przyjaźń, życzliwość, altruizm, troska, bezinteresowność, wolontariat, koleżeństwo, wdzięczność, współczucie, empatia, zaufanie, nietykalność osobista, tolerancja, dobro wspólne, naród, pluralizm, współdziałanie, sprawiedliwość, praworządność, solidarność, patriotyzm, bohaterstwo, wolność polityczna.

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.

objaśnia konsekwencje wykluczenia i pozytywne aspekty włączenia cyfrowego; przedstawia korzyści, jakie przynosi informatyka i technologia komputerowa osobom o specjalnych potrzebach.

bezpiecznie buduje swój wizerunek w przestrzeni medialnej.

postępuje zgodnie z zasadami netykiety oraz regulacjami prawnymi dotyczącymi: ochrony danych osobowych, ochrony informacji oraz prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej w dostępie do informacji; jest świadomy konsekwencji łamania tych zasad.

respektuje obowiązujące prawo i normy etyczne dotyczące korzystania i rozpowszechniania oprogramowania komputerowego, aplikacji cudzych i własnych oraz dokumentów elektronicznych.

stosuje dobre praktyki w zakresie ochrony informacji wrażliwych (np. hasła, pin), danych i bezpieczeństwa systemu operacyjnego, objaśnia rolę szyfrowania informacji.